

Can Baró

Una aproximació al barri

GENER 2010

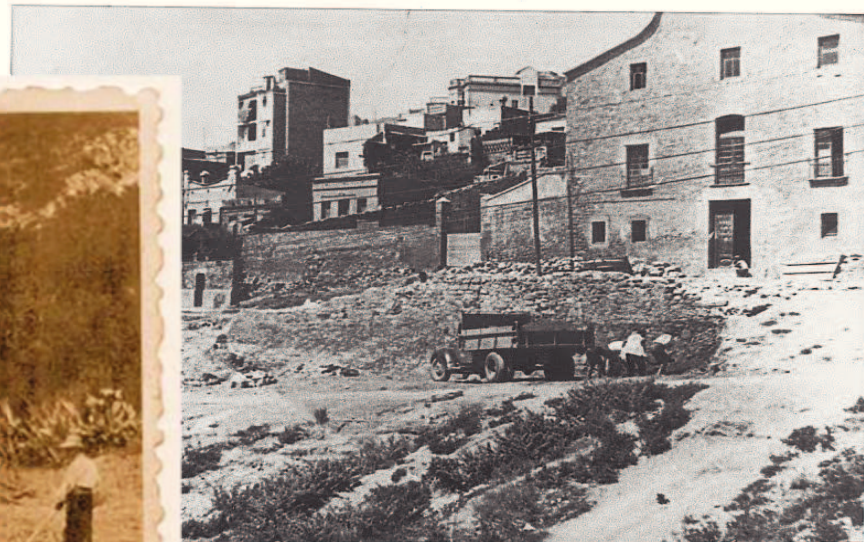
El barri de Can Baró

- El document que ara presentem és una aproximació al barri de Can Baró. Comencem aquest treball sobre el barri amb l'objectiu d'anar aprofundint en la seva configuració com a territori, així com en les inquietuds concretes dels seus habitants.
- Es tracta d'una aproximació inicial que posteriorment ha de seguir un procés dinàmic i participatiu, on tindrem en compte les opinions i propostes de les entitats, associacions, veïns i veïnes que formen part i configuren el barri.
- Entenem el barri com un espai de relacions humanes i un referent emocional. Entès com a lloc de convivència, proximitat i participació ens ha de servir de referència per analitzar el moment actual i les possibles intervencions futures.

Una mirada enrere

➤ El barri de Can Baró, situat al peu i als vessants del turó de la Rovira, és format al voltant d'un mas actualment transformat en centre d'ensenyament. La parcel·lació de Can Baró per a la seva urbanització s'inicià al voltant dels anys vint del segle passat.

Una mirada enrere

➤ Amb la immigració, especialment als anys cinquanta i seixanta, Can Baró pateix un creixement molt intens, sovint de caire especulatiu, amb edificacions i grans blocs que exhaureixen fins al límit la capacitat d'una trama urbana configurada en bona part per carrers estrets i costeruts.

VISTA PARCK 1973-2005

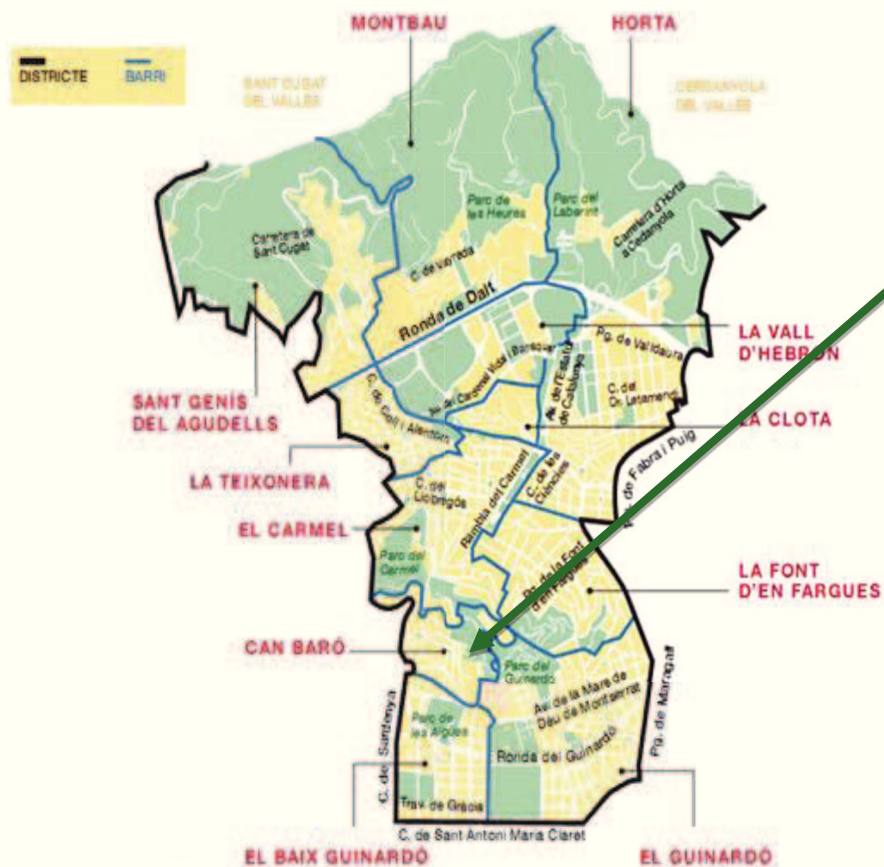
Una mirada enrere

➤ A proposta del moviment associatiu del barri, existeix una iniciativa municipal per rehabilitar les bateries construïdes durant la guerra civil que hi ha entorn del cim del Turó de la Rovira, juntament amb les restes de les antigues barraques i d'un poblat ibèric, integrant aquests elements històrics en un mirador que permeti, alhora, gaudir de les esplèndides vistes sobre la ciutat. S'està treballant sobre un projecte de museïtzació a la zona.

Situació geogràfica

La gent del barri

Dades socioeconòmiques 2008

➤ **Població:** 9.159 hb

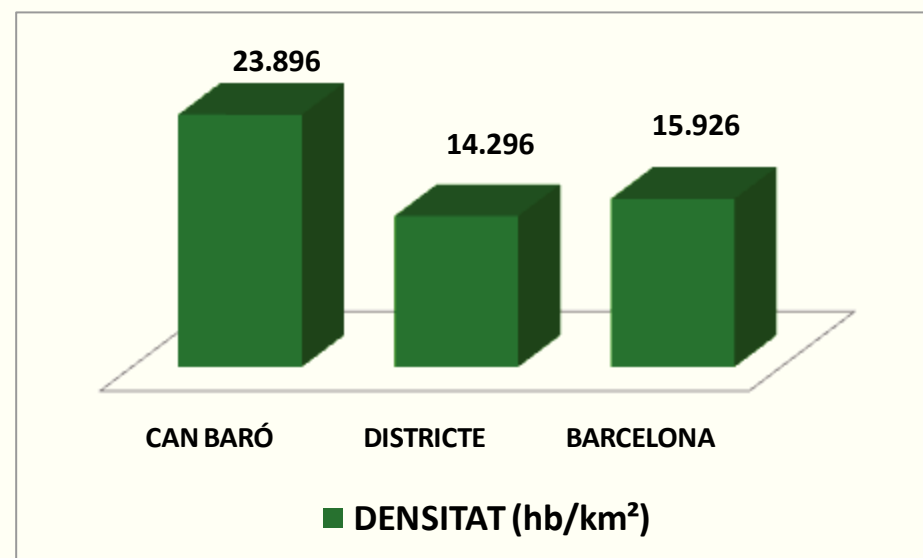
➤ **5,4 % de la població total del Districte H/G**

Dones: 4.853

Homes: 4.306

➤ **Superfície (km²):** 0,4

➤ **Densitat (Hab/km²):** 23.896

Dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament
de Barcelona. Anuari Estadístic de la Ciutat 2009

www.bcn.cat/estadística

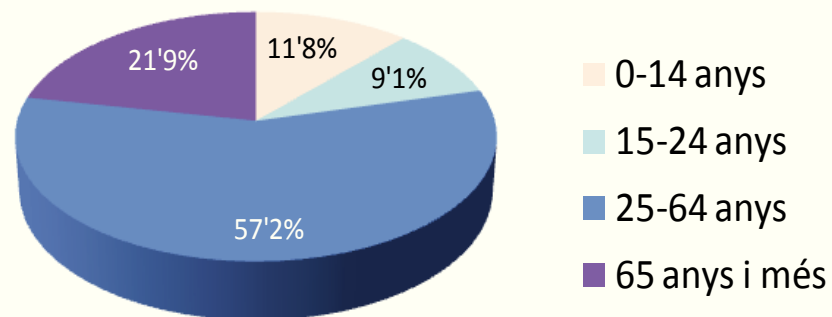
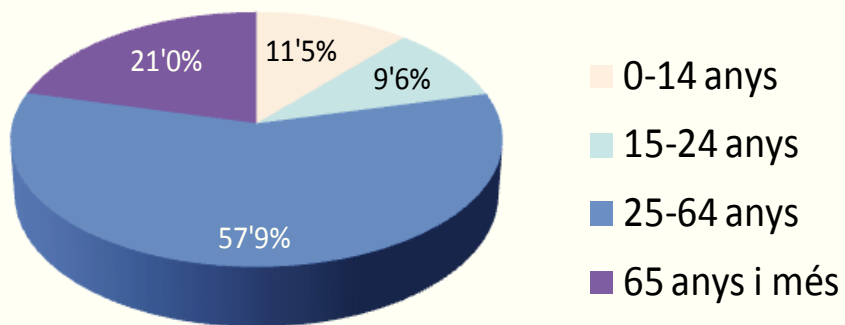

La gent del barri

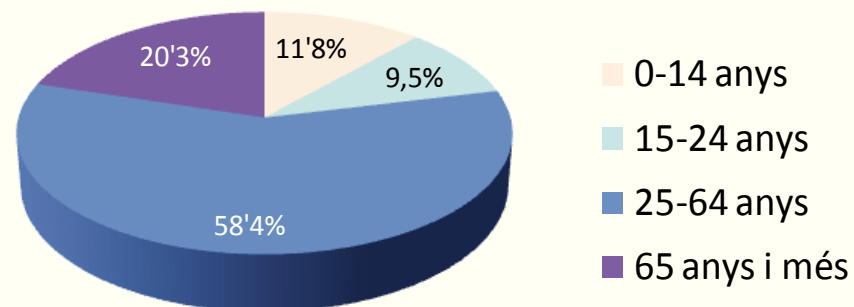
Població per edats

DISTRICTE HORTA-GUINARDÓ: 170.906 hb

CAN BARÓ: 9.159 hb

BARCELONA: 1.628.090 hb

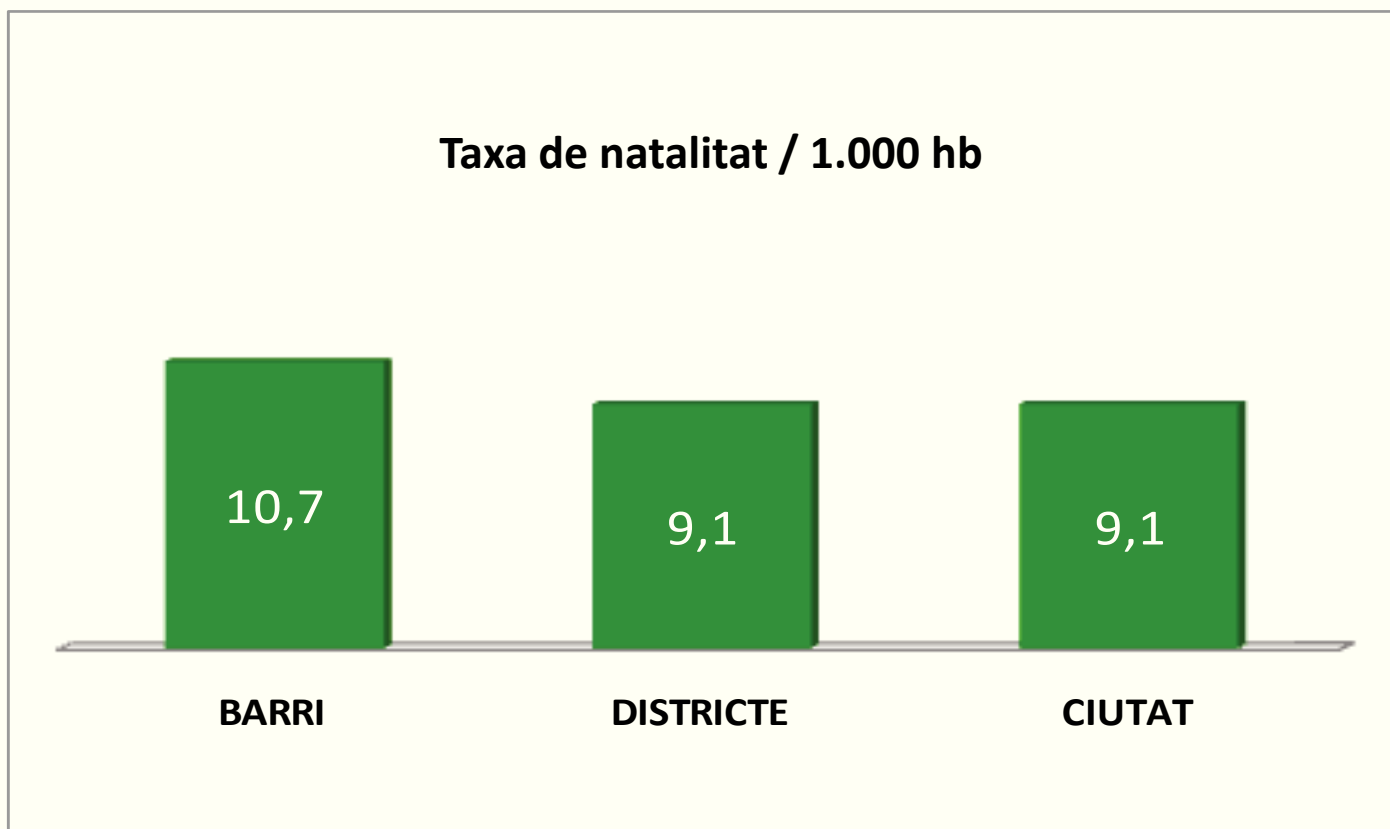

La gent del barri

Dades socioeconòmiques

- ❖ La taxa de natalitat a Can Baró és 1,6 punts més alta que la del Districte i la de la Ciutat.

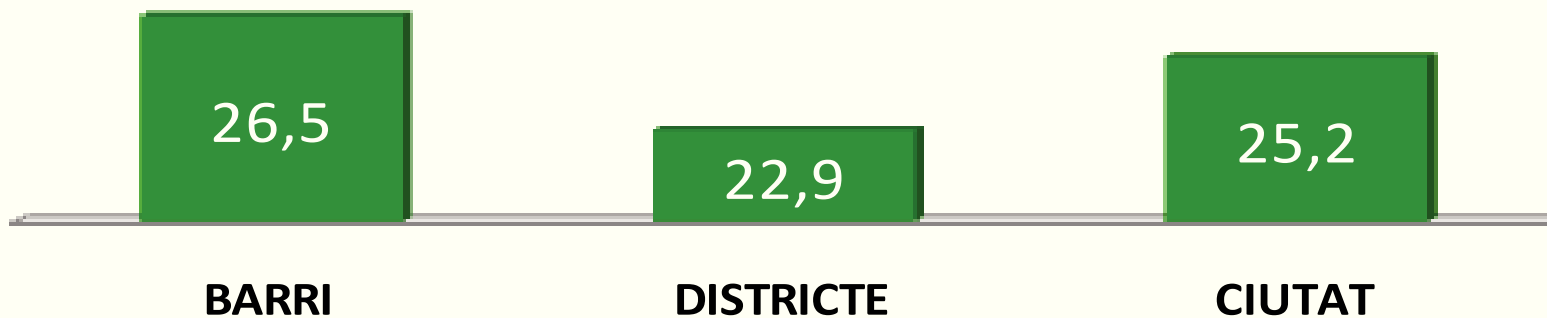

La gent del barri

Dades socioeconòmiques

Població de més de 65 anys que viu sola (%)

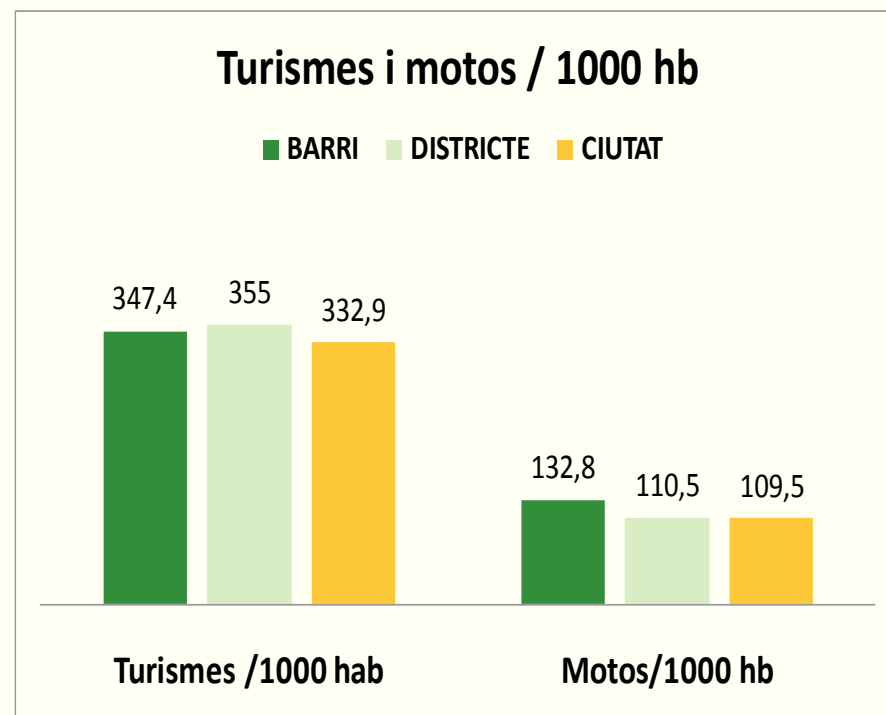
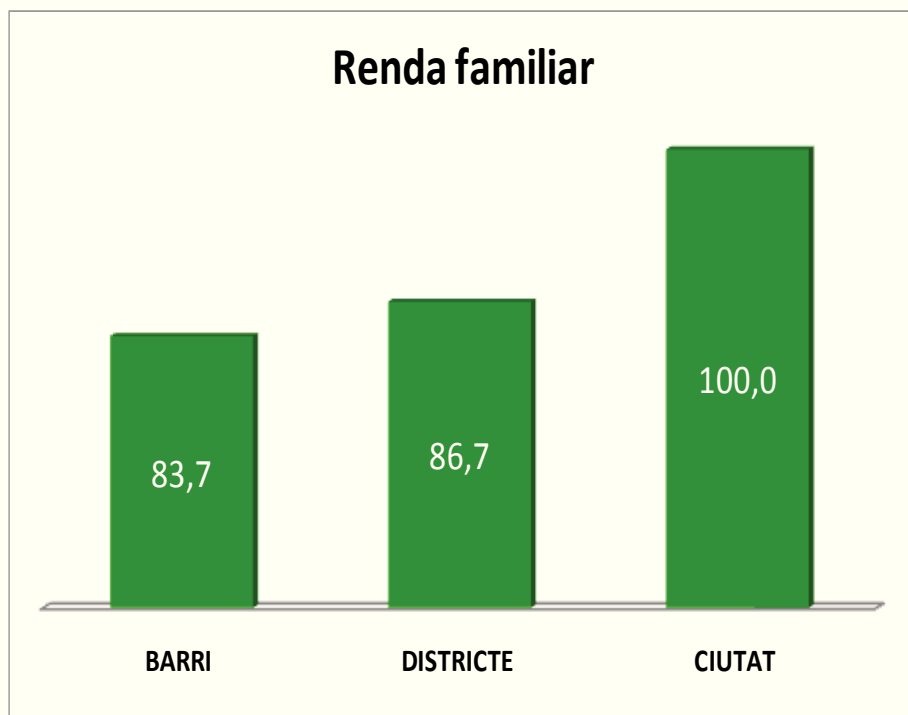

La gent del barri

Dades socioeconòmiques

- ❖ La renda familiar de la població de Can Baró és més baixa que la del Districte.
- ❖ Dels vehicles, destaca el número elevat de motos que hi ha al barri.

La gent del barri

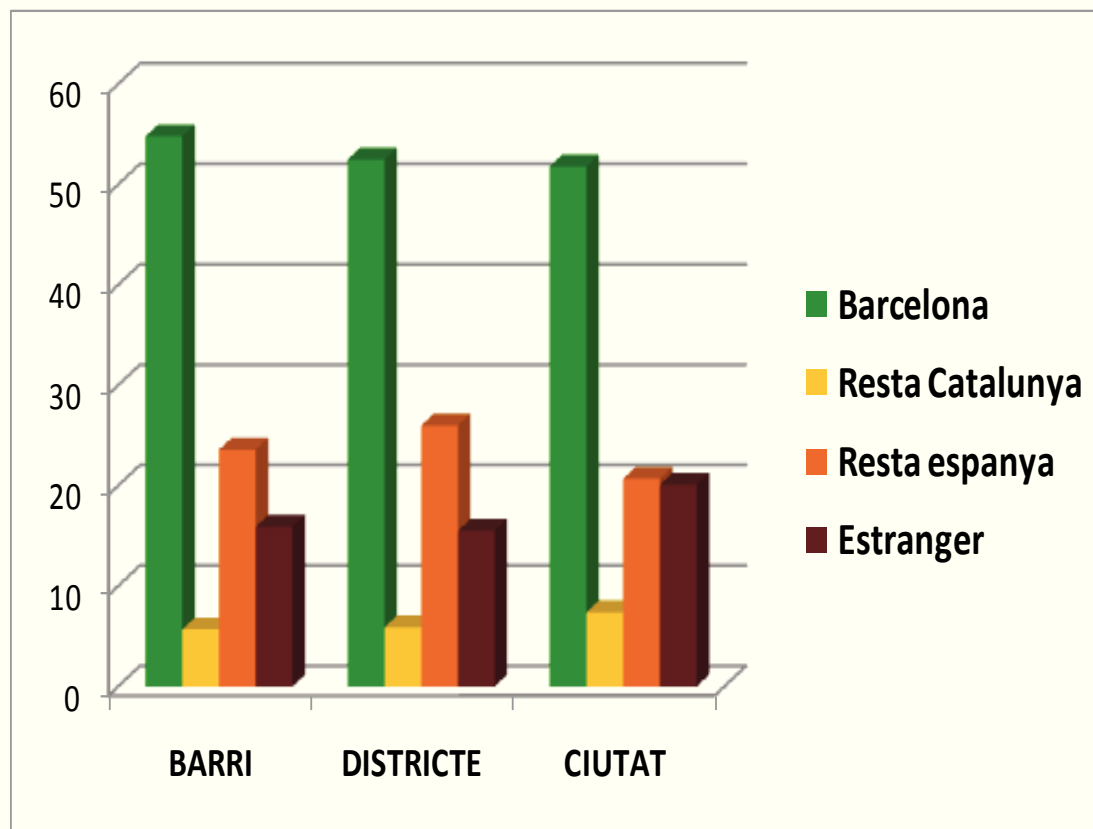
Població per lloc de naixement

	BARRI	DISTRICTE	CIUTAT
Barcelona	54,8	52,5	51,8
Resta Catalunya	5,7	5,9	7,4
Resta espanya	23,6	26	20,7
Estranger	15,9	15,5	20,1

❖ A Can Baró la població nascuda a Catalunya és el 60'5%, percentatge una mica superior al del Districte i la ciutat.

❖ Els nascuts a la resta d'Espanya es situen tres punts per sota del Districte i tres per sobre de Barcelona ciutat.

❖ La població nascuda a l'estranger està al mateix nivell que el Districte i per sota que a la ciutat.

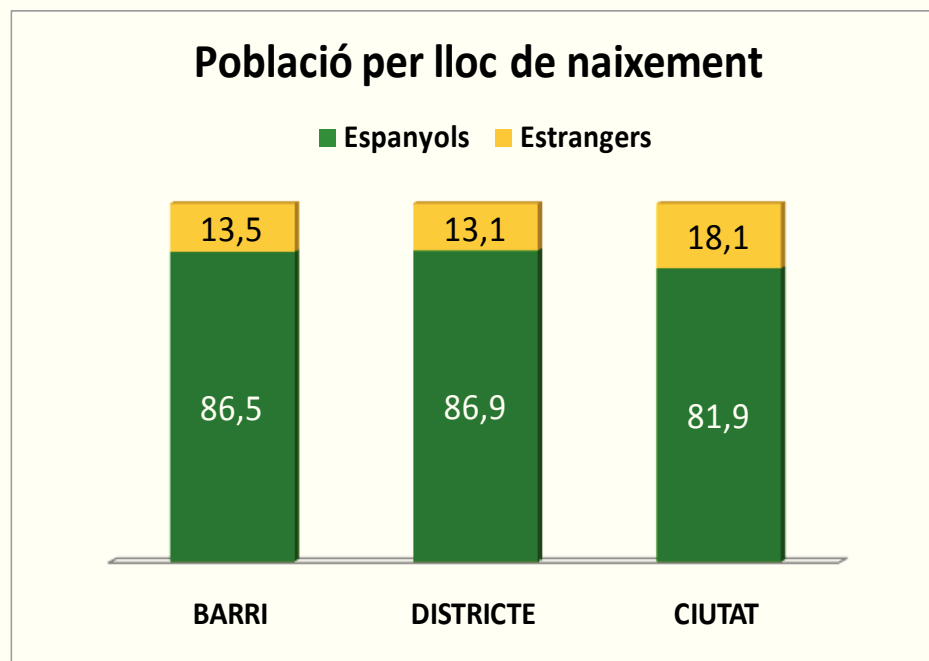

La gent del barri

Població per nacionalitats

❖ El percentatge de població estrangera s'ha incrementat progressivament en els darrers anys, seguint la mateixa dinàmica que a la resta del Districte i de Barcelona. L'origen de la població estrangera és bàsicament llatinoamericà, amb un número també significatiu d'italians que tenen doble nacionalitat –majoritàriament argentins i peruans– que han arribat a Catalunya sota la normativa Comunitària.

- Equador: 97
- Itàlia: 87
- Perú: 84
- Colòmbia: 83

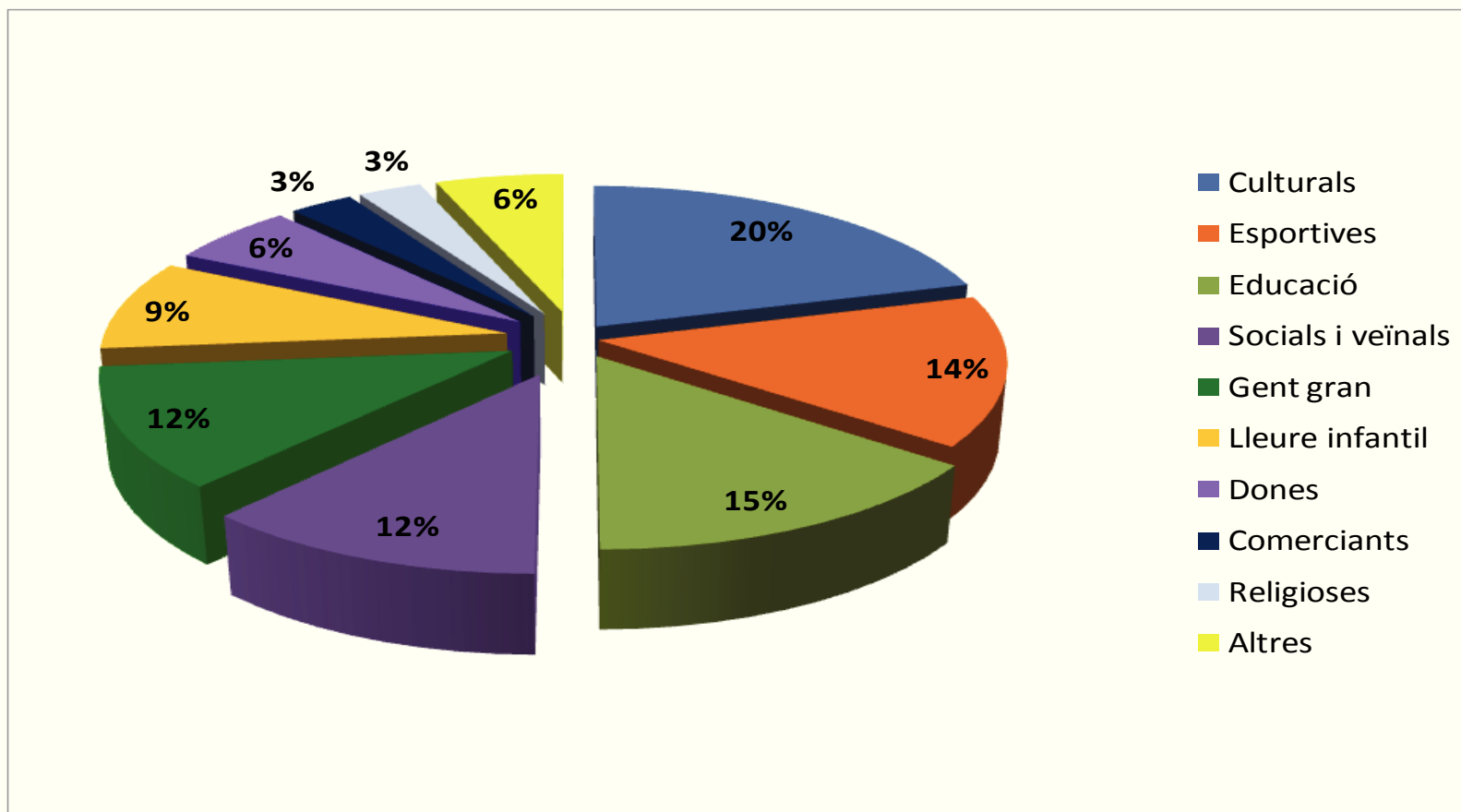

La gent del barri

Les entitats del barri

Actualment es comptabilitzen a Can Baró 34 entitats, distribuïdes per sectors temàtics de la següent manera:

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ **Accés a la cultura:**

- . **Biblioteca municipal Mercè Rodoreda (*)**
c/ Camèlies, 76-80 (Baix Guinardó)
- . **Arxiu Municipal Horta-Guinardó (*)**
c/ Lepant, 387 (Baix Guinardó)
- . **Espai Jove Boca Nord (*)**
c/ Agudells, 37-45 (El Carmel)

(*) Serveis de Districte, ubicats fora del barri

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ Acció social:

- . Centre de Serveis Socials: CSS del Guinardó, compartit amb els barris del Guinardó i del Baix Guinardó. (*)
- . Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència d'Horta-Guinardó (EAIA): Servei de districte ubicat a c/ Lepant, 387 (*)
- . Punt d'informació i atenció a les dones (PIAD): servei de districte ubicat a Pça. Santes Creus, 8 (*)
- . Projecte Interxarxes: Projecte de SSAP del Districte. Treball en xarxa en l'àmbit de la infància i l'adolescència. (*)

(*) Serveis de Districte , ubicats fora del barri

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ Atenció sanitària:

- . Centre d'Atenció Primària Salut: CAP Sanllehy. Ubicat al Districte de Gràcia (*).
- . Centre de Salut Mental d'Adults Guinardó (CSMA). Situat al CAP Sanllehy (*)
- . Centres de Drogodependències: (*)
 - . Centre d'Atenció i Seguiment Horta-Guinardó. C/ Sacedón, 18
 - . Centre d'Atenció i Seguiment Vall d'Hebron. Pg. Vall d'Hebron, 119
 - . Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
- . Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil d'Horta-Guinardó (CSMIJ). Situat a l'Hospital de San Rafael. (*)
- . Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç d'Horta-Guinardó (CDIAP-AGALMA): Servei de Districte. c/ Castillejos, 421-423 (*)

(*) Serveis de Districte, ubicats fora del barri

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ **Atenció ciutadana:**

- . Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC): c/ Lepant, 387 (*)

➤ **Convivència:** Programes de Districte (*)

- . Programa Temps de Barri: “Temps educatiu compartit”.
- . Programa Nous Veïns i Veïnes: Servei ubicat al C.C. Guinardó. Atenció a persones nouvingudes de tot el Districte.

(*) Serveis de Districte

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ Educació:

. Centres concertats d'Educació infantil, primària i secundària:

- ACIS Artur Martorell
- CEEC EIR-El Niu
- Llar d'Infants L'ACIS

Les Escoles públiques de referència i els Instituts d'educació secundària, se situen fora dels límits del barri.

L'escola bressol de titularitat municipal més propera al barri és:

EBM Montserrat, situada al c/Gènova, 2 (Guinardó)

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

- . **Escoles d'adults: (*)**
 - **Aula de Formació de Persones Adultes Torrent d'en Melis, a Av. Mare de Déu de Montserrat, 78**
- . **Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica (EAP) Horta-Guinardó (*)**
- . **Llengua, Interculturalitat i Cohesió Social (LIC) (*)**
- . **Centre de Recursos Pedagògics Horta-Guinardó (CRP) (*)**
- . **Centre de Normalització Lingüística d'Horta-Guinardó (*)**

(*) Serveis de Districte, ubicats fora del barri

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ Foment de l'esport:

Pista Poliesportiva Municipal Can Baró

Pista Poliesportiva al Casal Pirineu

Pista Poliesportiva a Vista Park

Petanca/Bitlles Parc Guinardó

Petanca/Bitlles Font Castellana

Cistelles de bàsquet Font Castellana

Cistella de bàsquet Joan Cortada

Taula ping-pong Joan Cortada

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ **Espai Públic:**

Espais verds: Parc Guinardó (Forestal)

Jocs Infantils: Font Castellana / Joan Cortada-Ezequiel Boixet /

Raimon Casellas

➤ **Mobilitat:**

Bus / Bus de barri: 114, 31, 32, 39, 55, 74, 86, 92, 24, 28

Aparcaments municipals :

Carretera del Carmel

Pl. Font Castellana

Baronense

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ Promoció social i associativa:

- . Casal de barri Can Baró “El Pirineu”: l'equipament acull diverses entitats del barri. Es programen actes culturals, tallers i altres activitats amb l'objectiu de potenciar la vida social i el temps de lleure.
- . Casal Infantil l'Ànec: ubicat a la Pl. Raimon Casellas, ofereix un servei diari estable per als nens i nenes de 3 a 12 anys de tot el barri. Obre les seves portes en horari extraescolar i cerca la complementarietat a la tasca d'altres institucions educatives, sigui actuant directament sobre els infants, sobre la família, o bé a través dels propis serveis municipals, les entitats i les institucions educatives de caràcter no formal i el teixit social i associatiu.

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

- . Local Social Raimon Caselles: espai de trobada i dinamització social on es porten a terme diferents activitats adreçades al veïnat de la zona.
- . Centre Cívic: CC del Guinardó, ofereix els seus serveis compartit amb els barris del Guinardó i del Baix Guinardó (*)
- . Barcelona Activa: Passatge Andalet, 11. Agència de desenvolupament local que promou l'ocupació i dóna suport a la creació d'empreses(*)
- . Festa major al juny, organitzada per les entitats del barri amb el suport del Districte.

(*) Serveis de Districte, ubicats fora del barri

La xarxa d'equipaments i de serveis al barri

➤ **Residències i recursos per a la gent gran:**

Catalunya. c/ Francesc Alegre, 4

Activa Parc de les Aigües . c/ Polònia, 37 – 41

Centre de curta estada - Programa Respir- Llars Mundet

➤ **Seguretat:**

Guardia Urbana de proximitat: desplegament novembre 2009

Polícia Comunitària dels Mossos d'Esquadra

➤ **Participació i govern:**

Consell de Barri: constitució febrer 2010

Comissió de seguiment del Consell de Barri

L'acció municipal al barri

➤ Projectes urbanístics d'interès de ciutat:

- Planejament del parc dels Tres Turons: aprovat i en procés d'estudi de les al·legacions. Finalment caldrà l'aprovació definitiva per part de la Generalitat.

- Recuperació del patrimoni històric i cultural del Turó de la Rovira i museïtzació d'aquest turó, tenint en compte les bateries antiaèries, el poblat ibèric i les restes de les barraques: encarregat el projecte. S'està elaborant el projecte executiu de l'espai de les bateries, la seguretat i el manteniment dels vestigis de les restes del barraquisme. Aquesta primera fase es durà a terme durant el 2010 i principis del 2011. Posteriorment hi haurà una segona fase de tractament museogràfic de l'espai.

Aquest projecte es treballa consensuadament amb el Museu d'Història i el Memorial Democràtic.

L'acció municipal al barri

➤ La dotació d'equipaments per a les persones:

- Casal de barri a l'antiga Escola Pirineu: projecte consolidat, s'ha creat una comissió gestora i s'està treballant per augmentar les activitats i la participació.
- Adquisició del solar de la Baronense i realització d'una zona provisional d'aparcament lliure en superfície: actuació acabada.
- Regular l'aparcament a Vista Park, a l'accés al Parc Güell: actuació en procés de realització.
- Nova parada d'autobús de la línia 24 a la carretera del Carmel: actuació acabada

L'acció municipal al barri

➤ Prestació de serveis públics a les persones:

- Nou espai per al Centre de Serveis Socials al c/ Lepant 387 (Baix Guinardó): començament i finalització durant el 2010.
- Implantar nous horts urbans al districte: al casal de barri Pirineu hi ha 7 espais dedicats a horts urbans, 5 són utilitzats per veïns i veïnes del barri i 2 per entitats.
- Creació de nous espais de pràctica esportiva a l'aire lliure aprofitant el projecte del Parc dels Tres Turons. Cal estudiar la seva implementació respectant el planejament. Dependrà de Parcs i Jardins.

L'acció municipal al barri

➤ **Arranjament i millora de l'espai públic:**

- Urbanització de la segona fase de l'Avinguda Mare Déu de Montserrat: pendent finalització estiu 2010.
- Construcció d'un nou accés a la carretera del Carmel (c/ Raimon Caselles i José Millán González), mitjançant escales mecàniques: prevista finalització primer semestre 2010.
- Remodelació del carrer Bismarck i passatge Bismarck: actuació finalitzada, pendent recepció d'obres. S'han ampliat voreres i s'ha pavimentat.
- Construcció d'un mur de contenció al c/ Budapest: actuació acabada.

L'acció municipal al barri

- Reurbanització del c/ Josep Serrano: actuació acabada.
- Remodelació de la plaça Vista Park: en estudi. S'ha iniciat procés participatiu tècnics-veïns/nes.
- Obres de millora de les instal·lacions i espai públic dels Jardins de Francesc Alegre.
- Connexió entre els carrers Joan Cortada i Josep Yxart: en avantprojecte.
- Millores a la Plaça Joan Cortada: jocs infantils i baranes.

Punts febles del barri

- Can Baró és un barri assentat en fortes pendents, la seva orografia condiciona aspectes importants de la vida dels seus habitants, així com l'accessibilitat al barri i la mobilitat dintre d'ell. Dificultats que es veuen agreujades quan es tracta de la gent gran i/o persones amb mobilitat reduïda.
- Hi ha zones del barri on es detecten necessitats socials que caldrien intervencions específiques, adreçades bàsicament a les famílies joves amb fills petits a càrrec; el temps educatiu i de lleure per als infants; i als joves amb necessitats formatives i/o laborals, que amb baixa qualificació tenen difícil l'accés al mercat laboral.
- Caldria també esbrinar la realitat de la gent gran del barri per tal d'aprofundir en la seva problemàtica, i posteriorment dotar dels recursos que donin resposta a les seves necessitats.
- Manca d'equipaments públics dintre dels límits del barri. Els serveis públics de salut, socials, educatius..., es troben majoritàriament fora del barri i en algun cas molt allunyat, amb el que suposa de desplaçaments per a la gent. Existeix la demanda veïnal de dotar al barri d'equipaments públics com són l'escola, la llar d'infants o el casal de gent gran, entre d'altres.
- L'actuació prevista al Parc dels Tres Turons també deixa obertes moltes expectatives sobre les necessitats futures en quan a equipaments al barri.

Punts febles del barri

- Barri amb manca d'espais públics que facilitin la trobada lúdica entre el veïnat, tipus plaça o parc urbà.
- Amb zones envellides a nivell urbanístic i d'espai públic. La configuració urbanística i els espais lliures del barri també estan condicionats per l'orografia
- Les zones i possibilitats d'aparcament són viscudes pel veïnat com clarament insuficients.
- En quan la mobilitat en transport públic, existeixen diferències importants entre l'Avinguda Mare de Déu de Montserrat i les zones internes del barri. A les possibles actuacions a l'hora de replantejar la mobilitat s'han de tenir en compte dos aspectes importants: la mobilitat interna a partir del bus de barri, i una mobilitat externa facilitadora del apropament de la gent als serveis situats fora del barri. L'arribada del metro a la zona de Sanllehy minvarà algunes de les actuals dificultats.
- Diferències importants en l'activitat comercial entre les zones baixes i les zones altes del barri. El comerç de proximitat es situa bàsicament a l'Av. Mare de Déu de Montserrat.

Punts forts del barri

- La seva ubicació al peu del Turó de la Rovira situa al barri en un entorn amb una gran projecció de futur.
- És un barri on generalment la gent es coneix. Hi ha la sensació que encara és possible la vida veïnal d'anys enrere dintre l'actual gran ciutat. Les dimensions del barri i aquest coneixement entre el veïnat facilita la comunicació entre la gent.
- El teixit associatiu és ampli i divers amb capacitat de convocatòria, que en moments de reivindicacions globals de barri tenen possibilitats de consens.

L'obertura del Casal de barri "El Pirineu" on es repleguen una bona part de les entitats del barri, està facilitant un moviment associatiu amb perspectives de creixement. En aquest sentit cal destacar també la implicació de la gent jove dintre del moviment associatiu.

- El comerç de proximitat, ubicat bàsicament a l'Av. Mare de Déu de Montserrat, també ha fet viable la creació d'una associació de comerciants, actualment molt activa.

Visió general del barri

- La ubicació de Can Baró dintre del Districte d'Horta-Guinardó i de la ciutat de Barcelona (Turó de la Rovira), el situa en un punt panoràmicament estratègic i singular. A la vegada, la seva situació i orografia condiciona aspectes importants de la vida dels seus habitants.
 - Hi ha zones de Can Baró on es detecten problemàtiques socials que necessitarien de propostes comunitàries específiques.
 - Amb la gran majoria dels serveis de titularitat pública i equipaments per a les persones, situats fora del barri.
 - Les edificacions que configuren el barri són molt diverses, conviuen habitatges de baixa qualitat, amb altres d'un alt nivell de condicionament.
 - Barri amb espais públics i zones envellides. En quant al manteniment de l'espai públic, a part de les demandes dels veïns i veïnes per aconseguir una bona gestió dels serveis públics, s'hauria d'afegir una potenciació de la corresponsabilitat i la consciència cívica pel manteniment d'aquest espai
 - La xarxa associativa és amplia i molt diversa, amb capacitat de convocatòria. Destaca la seva implicació i compromís social i veïnal, a l'hora de vetllar per les millores del barri, i les repercussions d'aquestes millores sobre les persones.
- Anteriorment fragmentada a nivell territorial i amb punts emblemàtics dintre del territori (Raimon Casellas i Vista Park) dispersos a l'hora de visibilitzar el barri en la seva totalitat. En l'actualitat aquestes dues zones de Can Baró tenen representants a l'Associació de veïns i veïnes del barri.

Continuarem treballant

- **Pla de futur del barri**
- **Revisió Pla d'equipaments d'Horta-Guinardó 2006-2020.**
- **Revisió del Pla d'actuació al barri**
- **Consell de barri: constitució el 2 de febrer 2010.**

